

Purushottamastavanam

——
पुरुषोत्तमस्तवनम्

——
Document Information

Text title : Purushottamastavanam

File name : puruShottamastavanam.itx

Category : vishhnu, vishnu, lakShmInArAyaNIyasaMhitA, stava

Location : doc_vishhnu

Proofread by : PSA Easwaran

Description/comments : lakShmInArAyaNIyasaMhitA | khaNDa 3 | adhyAya 190/1-181||

Latest update : April 12, 2026

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 12, 2026

sanskritdocuments.org

Purushottamastavanam

पुरुषोत्तमस्तवनम्

(महासौराष्ट्रीयसङ्घस्य लुएठकजनप्रधर्षितस्य पुरुषोत्तमस्तवनम्)

श्रीपुरुषोत्तम उवाच ।

शृणु नारायणीश्रि त्वं यमत्कारमर्थी कथाम् ।

महासौराष्ट्रदेशीया भक्ताः सङ्घगताः शतम् ॥ १ ॥

कुङ्कुमवापिकाक्षेत्रं सोमनाथं य रैवतम् ।

स्वर्णवतीं कृष्णभूमिं गोपनार्थं य सुन्दरम् ॥ २ ॥

येवमादीनि तीर्थानि कर्तुं सौराष्ट्रमाययुः ।

मार्गे मर्डी तथा वार्पी तीर्त्वा नावा ततः परम् ॥ ३ ॥

साभ्रमतीं समुत्तीर्थं गोपनाथं समाययुः ।

ततो गुप्तप्रयागं य कृत्वा सिंढवनं भङ्त् ॥ ४ ॥

प्रविश्य यावदायान्ति सोमनाथं प्रति द्रुतम् ।

सिंढारण्ये तदा प्राप्ता लुएठकाः शस्त्रधारिणः ॥ ५ ॥

लुएठकाधिपतिस्तेषु नाम्ना सामान्तविद्धमः ।

अश्ववारैश्च सङ्घितः शस्त्रादियुगभटान्वितः ॥ ६ ॥

यन्त्रनादानकरोद्वै सन्निधौ नाऽतिदूरगः ।

आङ्कोशान् भयदंश्चापि यङ्कुस्तस्यानुगामिनः ॥ ७ ॥

लुएठनार्थं द्रुतं सङ्घस्याऽभितो बन्धनं व्यधुः ।

मध्ये यकुर्भयदानैः सङ्घस्य शतमानवान् ॥ ८ ॥

स्त्रीणां भूषा नराणां य भूषाद्रव्याणि यानि य ।

उत्तारयित्वा त्वेकत्र कारयामासुरुल्बणाः ॥ ९ ॥

शुभाम्भराणि सर्वाणि जगृहुः सङ्घवर्तिनाम् ।

सङ्घाग्रगण्यवणिजो बबन्धु रञ्जुभिस्तदा ॥ १० ॥

पद्मयन्द्रं शङ्खयन्द्रं शङ्खुभलायन्द्रमित्यपि ।
 वनयन्द्रं वालियन्द्रं अबन्धुस्ते हि लुण्ठकाः ॥ ११ ॥
 अन्यान् दण्डैस्ताडनादि प्रयङ्कुर्भयतेतवे ।
 भीतास्ते वणिजः सर्वे मौना अबभूरर्दिताः ॥ १२ ॥
 दृष्टुः सर्वस्वमेतेभ्यो लुण्ठकेभ्योऽतिताडिताः ।
 अथैतेषु मम भक्तो वैष्णवो वनयन्द्रकः ॥ १३ ॥
 तस्य पत्नी सुभादेवी मम भक्ताऽभवद् रमे ।
 आबाल्यात्तौ मम भक्तौ भजतो मां निरन्तरम् ॥ १४ ॥
 साधोर्मे सायनायननाम्नो योगेन वैष्णवौ ।
 वर्तते तौ भक्तियुक्तौ कृष्णनारायणश्रितौ ॥ १५ ॥
 आपत्काले तु तौ भक्तौ सस्मरतुस्तदा हि माम् ।
 अन्येऽपि बालगोपाला रुरुदुः सस्मरुः प्रभुम् ॥ १६ ॥
 लुण्ठकेभ्यो हरे कृष्ण प्ररक्षय हि तीर्थिनः ।
 अनाथानां वने कृष्णनाथनारायणो भवान् ॥ १७ ॥
 त्राता मोययिता दुःभाद्रक्षयिता पिता भवान् ।
 माता गुरुर्द्धरिः कृष्णो बालकृष्णः प्ररक्षतु ॥ १८ ॥
 यतो वयं कृतपापा लुण्ठयन्तेऽतो वनान्तरे ।
 तथापि निजभक्तानां रक्षां विधेहि माधव ॥ १९ ॥
 तव भक्तिं करिष्यामो दानं दास्याम अवे ते ।
 सर्वस्वं भगवन् विष्णो रक्ष कृष्णनारायण ॥ २० ॥
 कुङ्कुमवापिकातीर्थेऽर्पयिष्यामो धनादिकम् ।
 यद्दि लुण्ठकदृष्टेभ्यो रक्षां नस्त्वं विधास्यसि ॥ २१ ॥
 विभूषणानि सर्वाणि श्रेष्ठाभराणि यानि य ।
 उष्यकाः स्वर्णमुद्राश्च दास्यामोऽश्वसरोवरे ॥ २२ ॥
 व्रतं कार्त्तिकमासाद्य करिष्यामो इवादिभिः ।
 नित्यं शतं मालिकाश्चाऽऽवर्तयिष्याम अवे य ॥ २३ ॥
 सतां मठेषु वै मासं मासं स्थित्वा तु माघके ।
 मासे सेवां करिष्यामः सतामाज्ञानुसारिणीम् ॥ २४ ॥

धृत्येवं वनयन्द्राद्या आर्ता लुण्ठकधर्षिताः ।
 मानता विविधाश्चकुर्लुण्ठकेभ्यो विमुक्तये ॥ २५ ॥
 वनयन्द्रस्य भार्याऽपि सुभादेवी तथा स्त्रियः ।
 या याः सङ्घगताश्चासन् प्रार्थयामासुरेव माम् ॥ २६ ॥
 डे डरे डे वनवासिन् वृन्दावनविडारकृत् ।
 गोपीसङ्घान्तरगुप्त कृष्ण रक्ष स्वदासिकाः ॥ २७ ॥
 अबलानां सभलोऽसि भक्तानां भगवानसि ।
 दासीनां भोदकर्ताऽसि कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ २८ ॥
 वने गोपीविडारोऽसि राधासभोऽसि निजने ।
 शयने कमलानन्द कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ २९ ॥
 प्रलये मुक्तसेव्योऽसि सृष्टौ भक्तिमतीपतिः ।
 रासे सर्वानुरक्तोऽसि कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ ३० ॥
 विपत्तौ चार्तदीनेश शरणागतरक्षक ।
 अरातिकष्टदर्तस्त्वं कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ ३१ ॥
 गर्भे भ्रूणस्य पोष्टा त्वं आव्ये निर्मलवृत्तिस्थितः ।
 यौवने प्रेमपात्रं त्वं कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ ३२ ॥
 वार्धक्ये शिष्टवर्षं त्वं युद्धे जयप्रदः पुमान् ।
 निराश्रये त्वं याधारः कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ ३३ ॥
 रोडिण्णाण्डासुरः पूर्वमनादिद्युनरायणः ।
 भूत्वा निषूदितः कृष्ण त्वया नः स प्ररक्षतु ॥ ३४ ॥
 अनादिश्रीमेरुनारायणस्त्वं याऽभवं पुरा ।
 निभ्रं तु पतमानस्य मेरोः रक्षा त्वया कृता ॥ ३५ ॥
 सूर्याग्निना दध्यमानभ्रज्ज्माण्डस्य त्वया पुरा ।
 रक्षा शान्तिः कृताऽनादिविष्णुनारायणात्मना ॥ ३६ ॥
 धूम्रासुरविनाशश्च यन्द्ररक्षा त्वया पुरा ।
 विडिता श्रीडरेऽनादिदेवनारायणात्मना ॥ ३७ ॥
 त्वयाऽनादियज्ञनारायण यज्ञाः प्रवर्तिताः ।

रुद्रशास्ताऽनादिब्रह्मनारायणो ह्यभूः पुरा ॥ ३८ ॥

देवधिष्यनियमायाऽनाद्याऽऽदित्यनारायणः ।

भवान् पुराऽऽभवत् कृष्ण कृष्ण रक्षय द्वासिकाः ॥ ३९ ॥

नागशास्ताऽनादिगरुत्मन्नारायणरूपवान् ।

ध्रुवस्थित्यै भवाननाद्यार्धनारायणोऽभवत् ॥ ४० ॥

षुरानन्दादिदैत्यानां पराभूत्यर्थमेव उ ।

त्वमनादिप्राज्ञनारायणोऽभवः परेश्वर ॥ ४१ ॥

त्वमनादिवीरनारायणोऽभवो वृषावनः ।

त्वमनादिभद्रनारायणो दग्धप्रमुक्तये ॥ ४२ ॥

तुङ्गभद्रासनापुत्रीपतिर्हस्तिनारायणः ।

अभवस्त्वं पुरा कृष्ण कृष्ण रक्षय द्वासिकाः ॥ ४३ ॥

नाशार्थं कोशस्तेनाप्यरक्षसस्त्वं पुराऽभवः ।

अनादिश्रीबीजनारायणो बीजस्य रक्षकः ॥ ४४ ॥

धर्मव्रतस्य पुत्राणां भोक्षार्थं त्वं पुराऽभवः ।

अनादिश्रीवसनारायणो ना कृष्ण रक्षतु ॥ ४५ ॥

सुदृशनीमडासाध्वीशापेन स्त्रीमयं जगत् ।

रक्षार्थं त्वमनादिस्त्रीपुत्रनारायणतामगाः ॥ ४६ ॥

अनादिश्रीजलनारायणस्त्वं माकरासुरम् ।

उत्वा लोकानरक्षः श्रीकृष्ण रक्षय द्वासिकाः ॥ ४७ ॥

अनादिश्रीशीलनारायणस्त्वमभवः पुरा ।

साधुधर्मप्ररक्षार्थं कृष्ण रक्षय द्वासिकाः ॥ ४८ ॥

अनादिश्रीवार्धिनारायणस्त्वमभवः पुरा ।

व्याघ्रानवादिनाशार्थं कृष्ण रक्षय द्वासिकाः ॥ ४९ ॥

त्वमनादित्यतुर्भुवननारायणोऽभवः पुरा ।

राधनिकापुण्यरातविप्रयोरिष्टदो भवान् ॥ ५० ॥

अभवच्छ्रीछीपुरुषोत्तमनारायणः पुरा ।

तीर्थपूत्यर्थमनादितीर्थनारायणोऽभवः ॥ ५१ ॥

भक्त्यर्थं त्वमनादिश्रीज्जिवनारायणोऽभवः ।
 यज्ञे त्वं श्रीमदर्थश्रीश्वरनारायणोऽभव ॥ ५२ ॥
 पित्रुद्धर्ताऽनाद्यर्थश्रीपितृनारायणोऽभवः ।
 भक्त्या मोक्षोपदेशार्थं प्लक्षनारायणोऽभवः ॥ ५३ ॥
 नरमेघे भक्तरक्षामनादिपुत्ररायणः ।
 भूत्वाऽऽकरोस्त्वं देवेश कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ ५४ ॥
 सूर्यवर्ष्मनृपद्वाराऽनादिश्यामनरायणः ।
 अभवस्त्वं पुरा कृष्ण कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ ५५ ॥
 अनादिश्रीराजनारायणस्त्वं याऽभवः पुरा ।
 मायूरकाऽसुरहन्ता कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ ५६ ॥
 अनादिश्रीभ्रमयास्त्रिनारायणोऽभवः पुरा ।
 नैष्ठिकतारक्षार्थं कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ ५७ ॥
 उल्लकासुरनाशार्थं शिवोज्ज्वलार्थमित्यपि ।
 अनादिश्रीशिवनारायणस्त्वं याऽभवः पुरा ॥ ५८ ॥
 अनादिश्रीस्वर्णनारायणस्त्वं याऽभवः पुरा ।
 कुबेरस्योज्ज्वलनार्थं कृष्ण रक्षय दासिकाः ॥ ५९ ॥
 ज्वालारुणाऽयलवह्निरसद्यप्रज्ज्जवन्म् ।
 अनादिश्रीस्वामिनारायणस्त्वं याऽकरोः पुरा ॥ ६० ॥
 निर्वाणिकाऽऽराधितया लक्ष्म्या साकं भवान् पुरा ।
 अनादिसाऽवननारायणोऽभवत् स रक्षतु ॥ ६१ ॥
 अंशुङ्कमथनृपतेर्भक्त्या त्वमभवः पुरा ।
 अनादिश्रीसाधुनारायणः कृष्णः स रक्षतु ॥ ६२ ॥
 शप्तस्य वर्णिशालस्य मनोरुज्ज्वलनाय वै ।
 अनादिश्रीभक्तनारायणोऽभवः स पातु नः ॥ ६३ ॥
 वर्मधरक्षमेशमोक्षार्थं त्वं पुरा स्वयं प्रभुः ।
 अनादिश्रीमेघनारायणोऽभवः स पातु नः ॥ ६४ ॥
 अनलाहमडासुरविनाशार्थं भवान् पुरा ।
 अनादिश्रीवह्निनारायणोऽभवत् स पातु नः ॥ ६५ ॥

षोडशविनाशार्थं रसनारायणोऽभवः ।
 स त्वं नारायणं कृष्णं कृष्णं रक्षय द्वासिकाः ॥ ६६ ॥
 अनादिश्रीयङ्गनारायणस्त्वं याऽभवः पुरा ।
 दैत्यनाशकरः कृष्णं कृष्णं रक्षय द्वासिकाः ॥ ६७ ॥
 कृतधर्मस्थापनायाऽनादिसत्यनारायणः ।
 अद्विस्थित्यर्थमनादिश्रीछिरायनारायणः ॥ ६८ ॥
 भक्तार्थं त्वमनादिश्रीनैरञ्जननारायणः ।
 अनादिश्रीपुण्यनारायणश्चाऽप्यभवः पुरा ॥ ६९ ॥
 पुण्यवतीशापनिवर्तकः कृष्णः स पातु नः ।
 अनादिश्रीभृङ्गप्रदनायणोऽभवद्भवान् ॥ ७० ॥
 अप्सरसां मनःपूर्वैः कृष्णं रक्षय द्वासिकाः ।
 अनादिश्रीगुरुनारायणस्त्वं याऽभवः पुरा ॥ ७१ ॥
 ब्रह्मविद्याप्रदानार्थं कृष्णं रक्षय द्वासिकाः ।
 भृङ्गप्रदनायणो साधुदीक्षाप्रदायकः ॥ ७२ ॥
 अनादिश्रीमदाचार्यनारायणः स पातु नः ।
 अनादिश्रीमहाविद्युन्नारायणोऽभवः पुरा ॥ ७३ ॥
 विद्युस्तप्तवदैत्यहन्ता कृष्णं रक्षय द्वासिकाः ।
 अनादिश्रीमधुनारायणस्त्वं याऽभवः पुरा ॥ ७४ ॥
 मधुमक्षसुरहन्ता कृष्णं रक्षय द्वासिकाः ।
 अनादिश्रीनाथनारायणस्त्वं याऽभवः पुरा ॥ ७५ ॥
 तिष्ये दैत्यविनाशार्थं कृष्णं रक्षय द्वासिकाः ।
 अनादिश्रीविष्णुनारायणस्त्वं याऽभवः पुरा ॥ ७६ ॥
 स्वर्णोत्सवे वेधसः स कृष्णं रक्षय द्वासिकाः ।
 अनादिश्रीमोक्षनारायणस्त्वं याऽभवः पुरा ॥ ७७ ॥
 अनादिश्रीकृष्णनारायणस्त्वं कान्तकेशव ।
 ब्रह्मप्रियादिवामित्रो लुण्ठकेभ्यः प्ररक्षय ॥ ७८ ॥
 बालकृष्णं उरु कृष्णं वल्लभेश कृपां कुरु ।

लुण्ठकेभ्योऽवनं शीघ्रं कुरु ते शरणां गताः ॥ ७८ ॥

धृत्युक्त्वा ताः स्त्रियश्चापि लक्ष्मि ध्यानं व्यधुर्दरेः ।

अहं उरिः स्वयं तत्राऽऽगत्याऽदृश्योऽभवं क्षणम् ॥ ८० ॥

शृण्वानः स्तुतिवाङ्मयानि मम प्राञ्जयरितानि वै ।

लुण्ठकाश्च सञ्चिन्वन्ति त्वेकत्र नाणकादिकम् ॥ ८१ ॥

धृति श्रीलक्ष्मीनारायणीयसंछितायाः द्वापरयुगसन्तानात्मकस्य तृतीयखण्डे

१८०-अध्यायान्तर्गतं महासौराष्ट्रीयसङ्घस्य लुण्ठकजनप्रधर्षितस्य

पुरुषोत्तमस्तवनं सम्पूर्णम् । continued

लक्ष्मीनारायणीयसंछिता । अण्ड ३ । अध्याय १८०/१-१८१ ॥

lakShmInArAyaNIyasaMhitA . khaNDa 3. adhyAya 190/1-181..

Proofread by PSA Easwaran

Purushottamastavanam

pdf was typeset on April 12, 2026

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

